

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Karamo Mhd Jamal împotriva Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Botanica, Cimbir Marcel, terț Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Godoroja-Tumuruc Svetlana cu privire la constatarea încălcării dreptului de liber acces la informație prin nefurnizarea informației solicitate, obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 martie 2017 Karamo Mhd Jamal a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Botanica, Cimbir Marcel, terț Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Godoroja Tumuruc Svetlana cu privire la constatarea încălcării dreptului de liber acces la informație prin nefurnizarea informației solicitate, obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 22 mai 2014 a depus la Procuratura Generală a Republicii Moldova cerere privind pornirea urmăririi penale în privința Oxanei Ojerlieva pe faptul sustragerii bunurilor personale, astfel examinarea plângerii s-a dispus organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Botanica mun. Chișinău.

A notat că, Judecătoria Botanica mun. Chișinău a anulat în mod repetat ordonanțele de neîncepere a urmăririi penale adoptate de către Procuratura Botanica, mun. Chișinău.

A menționat că, prin răspunsul nr. 13-761 din 19 ianuarie 2017, a fost informat că la 18 februarie 2016, de către Procuratura Botanica, mun. Chișinău, pe procesul penal inițiat la plângerea sa, a fost adoptată ordonanța de neîncepere a urmăririi penale.

La 23 ianuarie 2017, a înregistrat la oficiul Botanica al Procuraturii mun. Chişinău, cererea de acces la informaţie, prin care a solicitat expedierea ordonanţei din 18 februarie 2016 privind neînceperea urmăririi penale pe procesul penal nr. 1168/14 din 02 aprilie 2014.

A specificat că, cererea depusă a fost formulată în temeiul art. 5, 10 şi 12 a Legii privind accesul la informaţie şi art. 53 alin. (1) lit. d) a Legii cu privire la avocatură, însă un răspuns la cererea depusă nu a primit, respectiv a invocat că i-a fost îngrădit dreptul de liber acces la informaţiile oficiale.

Reclamantul a invocat că, reieşind din faptul că scopul solicitării informaţiei indicate este unul legal şi întemeiat, iar pârâtul şi copârâtul au refuzat să prezinte informaţia solicitată, a depus prezenta cerere de chemare în judecată prin care pârâtul să fie obligat la prezentarea informaţiei solicitate.

A solicitat, constatarea încălcării dreptului de liber acces la informaţie prin nefurnizarea informaţiei solicitate, obligarea pârâţilor să-i furnizeze informaţia solicitată prin cererea din 23 ianuarie 2017 şi anume, ordonanţa din 18 februarie 2016 privind neînceperea urmăririi penale în procesul penal nr. 1168/14 din 02 aprilie 2014, cât şi încasarea în mod solidar din contul copârâţilor a prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei.

Prin hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătorei Chişinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de către Karamo Mhd Jamal împotriva Procuraturii municipiului Chişinău, Oficiul Botanica, Cimbir Marcel, Şef adjunct al Procurorului municipiului Chişinău, Oficiul Botanica, intervenient accesoriu, procurorul în Procuratura municipiului Chişinău, Oficiul Botanica, Godoroja-Tumuruc Svetlana cu privire la garantarea accesului la informaţie şi încasarea prejudiciului moral.

Prin decizia din 23 februarie 2020 a Curţii de Apel Chişinău, a fost casată hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătorei Chişinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Karamo Mhd Jamal împotriva Procuraturii mun. Chişinău, Oficiul Botanica, Cimbir Marcel, terţ Procurorul în Procuratura mun. Chişinău, Oficiul Botanica, Godoroja-Tumuruc Svetlana cu privire la constatarea încălcării dreptului de liber acces la informaţie prin nefurnizarea informaţiei solicitate, obligarea furnizării informaţiei şi repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei.

A fost adoptată o nouă decizie prin care s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de Karamo Mhd Jamal împotriva Procuraturii mun. Chişinău, Oficiul Botanica, Cimbir Marcel, terţ Procurorul în Procuratura mun. Chişinău, Oficiul Botanica, Godoroja-Tumuruc Svetlana cu privire la constatarea încălcării dreptului de liber acces la informaţie prin nefurnizarea informaţiei solicitate, obligarea furnizării informaţiei şi repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei.

A fost constat faptul încălcării de către Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica a dreptului lui Karamo Mhd Jamal de acces liber la informaţie.

A fost obligată Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica de a furniza informaţia solicitată prin cererea din 23 ianuarie 2017.

A fost încasat de la Procuratura mun. Chişinău, oficiul Botanica, în beneficiul lui Karamo Mhd Jamal suma în mărime de 500 de lei, cu titlu prejudiciu moral.

În rest, cererea a fost respinsă.

În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, în calitate de furnizor de informații nu a examinat cererea lui Karamo Mhd Jamal de acces la informație din 23 ianuarie 2017 și nu i-a oferit actul procedural solicitat și anume, ordonanța din 18 februarie 2016, or, să fie informat despre o eventuală prelungire a termenului de examinare a cererii.

Colegiul judiciar a notat că nu au fost administrate alte probe ce ar confirma faptul că Karamo Mhd Jamal a primit în termen, răspunsul la cererea de acces la informație din 23 ianuarie 2017 rezultă că prima instanță incorect a stabilit lipsa lezării dreptului acestuia de a primi răspuns la cerere în termenul prevăzut de lege

A subliniat că odată ce s-a constatat lezarea dreptului reclamantului/apelantului la accesul la informații, instanța urmează să examineze temeinicia pretenției privind repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 10 000 de lei.

Astfel, reieșind din faptul că s-a constatat încălcarea dreptului lui Karamo Mhd Jamal de a primi răspuns la cererea din 23 ianuarie 2017, s-a considerat întemeiată pretenția acestuia cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin nefurnizarea informației solicitate. Rezultând din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului moral cauzat, în funcție de circumstanțele cauzei, precum și de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de conduita furnizorului de informație și de importanța procesului pentru reclamant, instanța de apel a considerat că este necesară încasarea de la Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, în calitate de furnizor de informație în beneficiul lui Karamo Mhd Jamal a sumei de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral, care în opinia instanței constituie o satisfacere echitabilă, nefiind excesivă pentru intimat, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat pentru apelant-reclamant. Totodată a punctat și faptul că suma solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 10 000 de lei de la pârât este una exagerată și nejustificată.

La 13 iunie 2020 Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, a depus recurs împotriva deciziei din 23 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 191-200).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia contestată, argumentând că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care sunt importante pentru soluționarea cauzei, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente. Totodată concluziile instanței de apel, expuse în decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt ale cauzei.

A remarcat că de către instanța de apel au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și normele de drept procedural, prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, precum și prin interpretarea eronată a legii, ceea ce servește drept temei pentru casarea deciziei adoptate.

A menționat că Karamo Mhd Jamal și avocatul acestuia, Anton Antuan s-au adresat la procuratură cu cereri separate, diferite în conținut dar referitor la unul și același proces penal (inclusiv plângeri împotriva actelor emise de către procurori). Informația solicitată de către aceștia a fost examinată și de fiecare dată persoanele vizate au fost informate în scris, în termenul stabilit de lege privitor la rezultatele examinării cererilor depuse, probe în acest sens în original (precum și înscrisuri autentificate) fiind prezentate de către procuror instanței de fond. Informația

solicitată de către Karamo Mhm Jamal a fost furnizată acestuia, fapt care se confirmă prin înscrisurile deținute în cancelaria Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica (copiile de pe filele registrelor cu înscrisurile respective au fost anexate), inclusiv prezentate și examinate nemijlocit în instanță.

A subliniat că, în temeiul plângerii depuse de către cet. Karamo Mhm Jamal la 25 septembrie 2017 a fost dispusă pornirea urmăririi penale conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) din Codul penal, ulterior pe acest caz a fost adoptată o hotărâre definitivă, care a fost adusă la cunoștință persoanelor interesate, nemijlocit lui Karamo Mhd Jamal. Respectiv, în perioada începând cu 25 septembrie 2017, organul de urmărire penală a efectuat acțiuni procesuale atât cu Karamo Mhd Jamal, cât și cu alți participanți ai procesului penal, iar faptul dat indică vădit la aceea că, admiterea de către instanța de apel a cerinței din acțiune prin care obligă Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica să furnizeze lui Karamo Mhd Jamal informația solicitată prin cererea din 23 ianuarie 2017, este una depășită și care și-a pierdut actualitatea or, Karamo Mhd Jamal deține această informație și a deținuto la momentul imediat pe măsura adoptării hotărârilor de către procuror.

A notat că, în conformitate art. 91 alin. (1)-(2) al Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, Procuratura se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală; Bugetul Procuraturii este unic și este administrat de Procuratura Generală. Bugetele procuraturilor specializate se reflectă separat în bugetul Procuraturii.

Astfel, consideră că prezenta cerere a fost înaintată față de un pârât necorespunzător or, Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, nu dispune de un buget separat și respectiv careva încasări a pretinsului prejudiciu moral sunt imposibile de a fi dispuse.

A remarcat că, în temeiul art. 17 alin. (1), lit. a) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Prin urmare, cerere inițială din numele lui Karamo Mhm Jamal, semnată de avocatul Anton Antuan, prin care s-a solicitat informarea dacă, citez: „pe cazul dat a fost adoptată vreo decizie, cu expedierea copiilor tuturor actelor” a fost înaintată de reclamant/reprezentantul acestuia la 21.12.2016, acesta recunoaște că, a primit răspunsul procurorului și respectiv termenul adresării în instanță curge de la acest moment, deoarece se pretinde că, nu i-a fost eliberată copia deciziei.

A conchis că, atât avocatul, cât și Karamo Mhd Jamal nu au fost îngrădiți, în condiția în care ar fi avut dreptate de caz, să conteste actele emise de procuror conform ordinii prevăzute de procedura penală, inclusiv să solicite atragerea procurorului la răspundere disciplinară or, să apeleze către conducerea procuraturii în cazul în care după cum susține, nu a avut acces la procuror, aceste afirmații urmau a fi apreciate de către instanța de apel, ca fiind declarative, or, careva probe în acest sens nu au fost prezentate de către reprezentantul reclamantului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 februarie 2020, iar decizia motivată conform scrisorii anexate la materialele dosarului a fost recepționată de către recurent la 15 mai 2020 (f.d. 210).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 13 iunie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

La 20 iulie 2020, în adresa intimaților, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 212). Însă, aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a depune referințe asupra motivelor recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care

trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh